

YURT DIŞI PİYASALARDA GERÇEKLEŞTİRİLEN SABİT GETİRİLİ MENKUL KIYMET İŞLEMLERİNE İLİŞKİN RİSK BİLDİRİM FORMU

Genel Bilgiler

Bu ürün bilgi formu, Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanmış "III-39-1 Yatırım Kuruluşlarının Kuruluş ve Faaliyet Esasları hakkında Tebliğ" in "Müşteriye risklerin bildirilmesi yükümlülüğü" başlıklı 25. maddesi kapsamında hazırlanmıştır ve tezgahüstü piyasalarda ya da organize piyasalarda sabit getirili menkul kıymet işlemi yapan yatırımcıları mevcut riskler hakkında bilgilendirmeyi amaçlamaktadır. Yurt dışı piyasalarda gerçekleştireceğiniz sabit getirili menkul kıymetler alım/satım işlemleri sonucunda kar elde edebileceğiniz gibi zarar riskiniz de bulunmaktadır. Bu nedenle, işlem yapmaya karar vermeden önce, piyasada karşılaşılabileceğiniz riskleri anlamanız, mali durumunuzu ve risk algınızı dikkate alarak karar vermeniz gerekmektedir. Bu amaçla işbu ürün bilgi formunda yer alan aşağıdaki hususları okuyarak anlamanız ve imzalamanız gerekmektedir; ancak burada bahsedilecek olan riskler, yurt dışı sabit getirili menkul kıymet alım-satımından ve uygulamadan kaynaklanabilecek tüm riskleri kapsamayabilir.

Sabit getirili menkul kıymetler, alacaklılık hakkı sağlayan, belirli bir meblağı temsil eden, dönemsel gelir getiren, misli nitelikte, seri halinde çıkarılan, ibareleri aynı olan ve yatırım aracı olarak kullanılan borçlanma senetleridir. Sabit getirili menkul kıymetler vade sonuna kadar elde tutulduklarında belirli bir getiriye garanti eder. Dolayısıyla yatırımcı vade sonunda ne kadarlık bir faiz geliri elde edeceğini yatırım yaptığı anda bilmektedir. Yatırımcılar diledikleri taktirde ellerinde tuttıkları sabit getirili menkul kıymetleri vadesinden önce de ellerinden çıkararak alım-satım karı amaçlı işlem yapabilmektedir. Ancak vadesinden önce satılan sabit getirili menkul kıymetlerde anaparadan zarar etme riski bulunmaktadır. Sabit getirili menkul kıymetlerde faiz oranı ve fiyat arasında ters ilişki mevcuttur. Faizler yükselirken fiyatlar düşer ve faizler düşerken fiyatlar artar. Sabit getirili menkul kıymetler, ihraç eden kuruluşların niteliğine göre kamu ve özel sektör menkul kıymetleri olmak üzere iki alt gruba ayrılır.

Riskler: Teşkilatlandırılmış ve tezgahüstü piyasalarda işlem gören sabit getirili menkul kıymetlerin içerdiği risk unsurları aşağıda sıralanmıştır.

• Faiz Riski

Faiz riski, yatırımcının elindeki sabit getirili herhangi bir menkul kıymetin, örneğin bono, piyasadaki güncel faiz oranına göre değerindeki oynaklıktan kaynaklanan risktir. Sabit getirili menkul kıymetlerin değeri, faizler düşerken yükselir, faizler yükselirken düşer. Genel olarak daha uzun vadeli olanlar faizlerdeki hareketlerden daha çok etkilenirler. Ancak vadesine kadar taşıdıklarında, faiz riski ortadan kalkar. Çünkü yatırımcının kazanacağı dönemsel getiri, satın alma fiyatına ve vadeye bağlı olarak baştan bellidir. Piyasadaki faiz oranları ekonomik büyüme, enflasyon, merkez bankası politikaları gibi çeşitli faktörlerden dolayı etkilenebilir.

• Kredi Riski

Kredi riski SGMK ile borçlanan kuruluşun/ülkenin yükümlülüklerini zamanında yerine getirememesi riskidir. Anaparanın ve faizin yatırımcıya geri dönüşü tahvili ihraç eden tarafından garanti edildiği için, bu kuruluşun/ülkenin güvenilirliği tahvilin riskliliğini etkiler. Tahvil şirket tarafından çıkarıldığında, şirketin iflas etmesi durumunda şirket borcunu ödeyemeyebilir. Devlet tahvillerinde bu risk çok düşük

olduğu için, şirket tahvillerinin getirisi devlet tahvillerinden daha yüksek olur. 2001 yılındaki Enron skandalında yaşanmış olduğu gibi, şirketin iflas etmesi sonucu Enron'un şirket bonolarını ellerinde bulunduran yatırımcılar ciddi zarara uğramıştır. Tezgahüstü ürünlerde kredi riski açısından saklamacının riski alınmaktadır. Saklamacının iflas etmesi durumunda varlıkların geri alınabilmesi iflas sürecine tabi olabilir. Ayrıca saklamanın işlem yapılan kurumdan farklı bir kurum ile yapılması durumunda takasın gerçekleşeceği güne kadar takas riski bulunmaktadır.

- Likidite Riski

Likidite riski sahip olunan kıymetin istenildiğinde piyasada alıcı olmaması nedeni ile paraya çevrilememe ve bu nedenle cari piyasa değerinin altında elden çıkarılmak zorunda kalma riskini ifade eder. Sabit getirili menkul kıymet piyasasında devlet iç borçlanma senetlerindeki işlem hacimleri, şirket tahvil piyasasına göre daha fazla olduğundan likidite riski daha azdır. Fakat 2009 yılında Avrupa borç krizi sırasında yaşanıldığı gibi bazı devlet tahvili piyasalarında artan faiz riskleri likidite riskini de beraberinde getirmiştir.

- Karşı Taraf Riski

Karşı taraf riski, sermaye piyasasında alım-satım yapan taraflardan birinin bu işleme ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmemesi sonucu işlemin diğer tarafının zarara uğraması riskidir. Yurt dışı sabit getirili menkul kıymet işlemlerinde müşteri bazında saklama yapılamamakta olup müşteri için karşı taraf Yurtdışı Yetkili Aracı Kuruludur. Yurt dışı sabit getirili menkul kıymet işlemleri taraflar arasında gerçekleşmektedir. Bu nedenle işlemin karşı tarafının, işlemde doğan yükümlülüğünü yerine getirip getiremeyeceğine ilişkin kapasitesinin değerlendirilmesi tavsiye edilmektedir.

Risk takibi

Teşkilatlandırılmış veya tezgahüstü piyasalarda işlem gören yurt dışı sabit getirili menkul kıymetler kaldıraçlı ürün olmadıklarından dolayı ilgili ürünün risk takibi yapılmamaktadır. Müşteriler, hesaplarında buldukları tutarın birebir karşılığı kadar ilgili menkul kıymette alım yapabilmektedir.

Komisyon, Ücret

Yurt dışı sabit getirili menkul kıymet işlemlerinde müşteriden menkul kıymetin değeri üzerinden belirlenmiş oranlarda komisyon tahsil edilebilir veya alış satış fiyatlarının içerisine dahil edilir. Müşterinin işlem hacmine istinaden bu oran daha sonra değiştirilebilir. Kurum; müşterinin komisyon oranında artış yapmak isterse bu durumu müşteriye yazılı olarak bildirmekle yükümlüdür. Yurtdışı Sabit Getirili Menkul Kıymet işlemlerine dair komisyon ve masraf bilgileri KOMİSYON VE MASRAF TARİFESİ'nde tarafınıza sunulmuştur.

Müşteri; yurt dışı işlem hesabının baz para biriminden farklı bir para biriminde işlem yapmak isterse her alışta ve satışta yüzde bir kur farkı öder. Kur farkı masrafı müşteri hesabına yansıtılır. Yurt dışı bazı ülke borsalarında ilgili ülke tarafından vergi veya borsa payı kesintisi yapılabilmektedir. Bu kesintiler müşteri hesaplarına yansıtılır. Müşteri yurt dışı araştırma raporlarına abone olmak isterse aylık olarak yurt dışı kurum tarafından belirlenen abonelik ücreti öder.

Müşterinin yurt dışı SGMK işlemi yapması için gerekli tutarın yurt dışına gönderilmesi veya yurt dışından paranın geri çekilmesi sırasında muhabir bankalar tarafından yansıtılan ücretler beş katı olarak müşteri hesabına yansıtılır.

Vergilendirme

Yurt Dışı Sabit Getirili Menkul Kıymet İşlemlerin yatırımcılar bakımından vergilendirilme esasları şöyledir:

Bu menkul kıymetlere ilişkin elde edilen faiz (Yurt içinde yerleşik kurumların yurt dışında ihraç ettikleri yabancı para tahviller ve T.C. Hazinesinin yurt dışında ihraç ettiği eurobondlardan elde edilenler hariç) ve alım satım kazançları

Türkiye’de stopaja tabi olmayıp yatırımcının mükellefiyet durumuna göre elde edilen faiz geliri ve menkul kıymetin alış satış fiyatı farkından ödenen komisyonlar düşüldükten sonra elde edilen gelir üzerinden yatırımcılar tarafından Türkiye’de beyanname verilmesi söz konusu olabilir.

Sabit getirili menkul kıymetler ile ilgili vergi esaslarının çok detaylı olması ve fazlasıyla uzmanlık gerektirmesi dolayısıyla, yukarıdaki açıklamalarla bağlı kalmaksızın herhangi bir sabit getirili menkul kıymet işlemine girişmeden önce vergisel yükümlülüklerinizin ve maliyetlerin tam anlamıyla öğrenilmesi için bu konuda uzman bir Mali Müşavirle görüşmenizi tavsiye ederiz.

Saklama Hizmetleri

1. Yurt dışı piyasalarda gerçekleştirilen SGMK işlemlerinde alım satıma konu edilen, teminat olarak alınan veya saklama hizmeti sunulan sermaye piyasası araçları, yurt dışında faaliyet gösteren yetkili kuruluşlar nezdinde saklanmaktadır.

2. Yurt dışında faaliyet gösteren kuruluşlar saklamaya konu sermaye piyasası araçlarını sizin adınıza saklayabileceği gibi, yurt içinde yatırım hizmeti almayı düşündüğünüz yatırım kuruluşu adına da saklayabilir. Ancak her halükârda saklama hizmetinin yurt dışında yerleşik başka bir kuruluş tarafından sunulduğunun ve bu kuruluştan kaynaklanan ilave risklere tabi olduğunuzun bilincinde olmalısınız.

3. Yurt dışı piyasalarda gerçekleştirilecek SGMK işlemleri “Yurtdışı Yetkili Aracı Kuruluş” aracılığı ile yapılacak olup takas ve saklama hizmeti, Euroclear ve Clearstream gibi uluslararası saklama kuruluşları ve/veya işlem gerçekleştirilen ülkedeki yerel yetkili saklama kuruluşları tarafından sunulacaktır. Yurt dışında işlem gerçekleştireceğiniz ülke ve piyasa özelinde takas ve saklamacı kuruluş bilgisi YURT DIŞI PİYASALARDA GERÇEKLEŞTİRİLEN İŞLEMLERE İLİŞKİN YETKİLİ ARACI KURULUŞ BİLGİSİ’nde bilginize sunulmuştur.

Yatırımcı Tazmin Sistemi

1. Yurt dışındaki borsalarda ve teşkilatlanmış diğer piyasalarda işlemlere aracılık eden, işlem gerçekleştiren, takas veya saklama hizmeti sunan kuruluşların size karşı borç ve yükümlülüklerini yerine getirememeleri sonucu zarar edebilirsiniz. Yurt dışında yerleşik kurumun bulunduğu ülke mevzuatı çerçevesinde, bu tür durumlarda zarara uğrayan yatırımcıları kısmen veya tamamen tazmin etmek üzere yatırımcı tazmin sistemi kurulmuş olması mümkündür.

2. Yatırım kararı vermeden önce, yurt dışında işlem gerçekleştireceğiniz ülke, çalışılacak kurum ve işleme konu etmeyi düşündüğünüz türev araç özelinde yatırımcı tazmin sistemi bulunup bulunmadığı ve varsa tazmin sisteminin kapsamı hakkında yurt içinde yatırım hizmeti almayı düşündüğünüz yatırım kuruluşundan bilgi talep etmenizi ve kendi araştırmanızı yapmanızı tavsiye etmekteyiz.

ZİRAAT YATIRIM, yurt dışı piyasalarda işlemlere aracılık eden, işlem gerçekleştirilen veya saklama hizmeti sunan kuruluşların mali durumlarının yükümlülüklerini karşılayacağını veya size karşı yükümlülüklerini yerine getireceğini garanti etmemektedir.

Lütfen aşağıdaki kutucuğa **El Yazınız ile** "Okudum, anladım ve teslim aldım." yazarak imzalayınız.

Adı Soyadı/Ticaret Ünvanı:
Tarih :